

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnstvu prejemani:	
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5-50
na mesec	2—	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izbaja vsak dan svetovni tiskovni modelji in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravnstvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo študijska volja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
pol leta	13—	za Ameriko in vse druge dežele:	
četrt leta	6-50	celo leto naprej	K 35—
na mesec	2-30		

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Svetovna vojna.

Po 4-dnevem zasledovanju je naša armada pri Višegradu potisnila Srbe preko Drine. — Dve srbski utrdbi pri Ravnju v Mačvi zavzeti. — Položaj v osrednji Galiciji neizpremenjen. — Bitka pred Ivangorodom. — Eden naših korov je vjel 10.000 Rusov. — Nemci prodirajo proti Augustovu in so odbili ruske napade jugozapadno od Varšave. — Na zapadnem bojišču se bitka pri Ypresu in Lillu nadaljuje.

BITKA JUGOZAPADNO OD IVANGORODA. — 10.000 RUSOV VJEL TIH.

Dunaj, 27. oktobra. (Kor. urad.) Uradno razglašajo dne 27. oktobra opoldne:

Položaj v srednji Galiciji je nespremenjen.

Jugozapadno od Ivangoroda se nahajajo naši, z neprekosljivo bravuro se boreči korovi, izmed katerih je eden vjel 10.000 Rusov, v boju proti nadmočnim četam.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, generalni major.

NEMŠKI GLAS O PRODIRANJU RUSOV PRI IVANGORODU.

Berolin, 27. oktobra. (Kor. urad.) »Lokalanzeiger« piše o današnjem dunajskem komunikatu: Rusi so očitno odločeni, da ravno pri Ivangorodu ne štedijo s svojimi silami, toda samo masa njihovih čet bo tokrat ravno tako malo prizadela kakor pri Tannenbergu in Ortelsburgu. Veliko število ruskih vjetnikov smemo smatrati kot dober omen za izid sedanjih težkih bojev.

Položaj pod Starim Samborom.

Krakovska »Nowa Reforma« poroča: »Naša vojska potiska korak za korakom, a nevzdržno Ruse z njihovih pozicij. Na severni strani tega terena je naša armada zavzela tako važno točko, kakor je hrib Magiera, ki se nahaja v področju občine Kruszytce. Na jugu od tega hriba, ki je visok 320 metrov, teče potok Czyski, na vzhodu in zapadu pa omejujeta to višino dva druga potoka. Magiera je torej izvrstna pozicija.

Nadalje smo zavzeli hribovje severno-vzhodno od Tyszkowic in gricevje severno od Miżyniec.

Nekaj dni so se vršile hude borbe za Kundieško goro, ki leži v občini Wola Koblanska, v okraju starosamborskem. Ta hrib je visok 668 metrov.

Stary Sambor je točka, kjer se lemi ruska fronta, ki se razteza od Medyke do Starega Sambora v smeri od severa na jug, tu pa se okrene proti vzhodu. Prebitje ruske fronte pod Starim Samborom bi začelo katastrofo za vso rusko defenzivo na tej črti. Zato pritiska naša armada tako silno baš na tej točki na Ruse, zato se tu branijo Rusi z vso obupnostjo.

Kakor že povedano, je naša armada zavzela tudi Kundieško goro, ki se nahaja jugovzhodno od Starega Sambora. To je velik uspeh. Kundieška gora je namreč odlična obrambna točka, a tudi v ofenzivne namene je velike važnosti.

Od Kundieške gore se raztezajo proti jugovzhodu hribi, ki so vsi v naših rokah in ki tvorijo celoto s pozicijami na Kundieški gori. Ta hrib je osvojila avstrijska kolona, ki je prodirala iz Karpotov na Turko proti Podbužu. Del te kolone je zavzel Podbuž in osvojil Urož ter ostalo hribovje.

VESTI IZ GALICIJE.

Rusi so zapustili Kolomejo, Solotwino in Bitkow. Ta mesta niso preveč trpela. V Perehinsku so pobrali Rusi 4000 K vojnega davka. Jaroslav je baje hudo trpel. Več hiš je oropanih. Mesto Dembira je oropano in opustošeno, enako Parkosz, Latoszyn (s palačo kneza Poninskega), Wolica, Ocicka, Lubzin, Sepnica, Pustynia, Straszencin, Goramotyczna, Borek brzeznički in Zawada. V zadnjem kraju so Rusi odpeljali na 18 vozovih slike in biblioteko ter starine iz grada grofa Roczynskega. V Przeworsku je oropana tovarna za sladkor. Mesti Biecz in Zmigrod sta le malo trpeli.

Rusija proti avstrijskim in nemškim državljanom.

Korespondenčni urad javlja iz Petrograda, da pripravlja ruska vlada zakon o likvidaciji posestev, ki so v rokah nemških in avstrijskih državljanov. Po tem zakonu naj avstrijski in nemški državljanji sploh izgube pravico, imeti nepremičnine na Ruskem izven mest in sicer v 25 gubernijah. Tudi tisti Nemci naj izgube pravico, imeti posestva na Ruskem, ki so že pridobili rusko državljanstvo. Tudi naj določi ta zakon, da Nemci in Avstrijci ne morejo biti ne najemniki ne oskrbniki. Likvidacija se naj izvrši tekom nekaterih mesecev. Opomniti je, da je na Ruskem ogromno število zlasti Nemcev pa tudi Avstrijcev, ki imajo posestva ali so tam kot oskrbniki nastavljeni.

VZHODNA BOSNA IZČIŠČENA. — ZNAMENIT USPEH NAŠIH ČET V MAČVI.

Dunaj, 26. oktobra. (Kor. urad.) Srbske čete, ki smo jih porazili na Romanji planini, smo po štiridnevem neprestanem preganjanju potisnili pri Višegradu in Gorazdi čez Drino. Naše čete so pri tem vplenile v šoli pri Hanu Stjenica mnogo infanterijske in artiljerijske municije. V bojih z zadnjimi srbskimi voji na Velikem brdu — Vračivci smo vzeli tudi strojne puške in gorske topove.

Vzhodna Bosna je torej do Drine izčiščena sovražnikov.

Isti dan, ko smo potisnili Srbe in Črnogorce čez Drino, so dosegle naše čete tudi v Srbiji znamenit uspeh.

Vzele so v naskoku dve utrjeni sovražni poziciji pri Ravnju v Mačvi ter pri tem vplenile 4 strojne puške, 600 pušk in bomb in zajele mnogo neprijateljev.

Potiorek, fcm.

Zahvala mesta Sarajeva.

Sarajevo, 27. oktobra. (Kor. ur.) Ko so bile srbske čete iz Romanje-planine pregnane, so poslali župan sarajevski Čurčić-efendi in oba podžupana armadnemu poveljniku feldcajgmostru Potioreku naslednji telegram:

»V imenu deželnega glavnega mesta Sarajeva in celega prebivalstva se globoko vdano zahvaljujemo Vaši ekscelenci za akcijo, katero ste izvedli z energijo in preračunjenjem, in katera je deželno stolno mesto za vedno osvobodila mogoče sovražne invazije. Vaši ekscelenci častitamo k sijajnim uspehom armade, ki je zaupana Vašemu modremu in junaškemu vodstvu. Prepričani smo, da bode, ekscelenc, vodili naše hrabre čete od zmage do zmage ter se tako ovekovečili v zgodovini mornarhije.«

Feldcajgmostr Potiorek se je za čestitko zahvalil z brzojavko na župana, v kateri pravi: »Da smo odvrnili obstoječo nevarnost, da bi bil sovražnik vznemirjal glavno mesto, za to se moramo zahvaliti požrtvovalnemu, nad vsako hvalo vzvišenemu postopanju naših čet, ki so brez razlike vere in jezika vsak čas pripravljene v plemenitem tekmovalstvu storiti vse, kar morejo za čast in slavo domovine.«

Poročilo francoske mornarice.

Iz Pariza poročajo preko Christianije: Komunikacije francoskega mornariškega ministrstva govori o zadnjih operacijah zavezniškega brodomstva ter pravi, da je dne 18. oktobra neki avstro-ogrski podmorski čoln brezuspešno napadal francosko križarko »Waldeck-Rousseau« pred Kotorom.

Cesar prebivalstvu Ogrske in Slavonije.

Dunaj, 27. oktobra. Cesar je napisal ogrskemu ministrskemu predsedniku grofu Tiszi podobno pismo, kakor ministrskemu predsedniku grofu Stürgkhu. V tem pismu izreka vladar svoje obžalovanje nad izgubami, ki jih je trpelo prebivalstvo nekaterih ogrskih komitatov in slavonskih okrajev vsled sovražnih vpadov ter naračala vladi, da posveti prebivalstvu teh krajev svojo posebno skrb.

VELIKA BITKA PROTI RUSIJI. — NA ČRTI PLOCK. — VARŠAVA. — IVANGOROD. — SAN. — PRZEMYSŁ. — KARPATI.

V Galiciji in na ruskem Poljskem se vrši velikanska bitka. Slišali smo o uspehih naše armade in o made našega zaveznika. Ne smemo se pa motiti. Dasiravno so vsi ti veliki in lepi uspehi gotovo le člen v vrsti naših zmag, moramo biti vendar pripravljeni, da bo bitka trajala še dolgo. Če tudi zaupamo v zmago našega orožja, vendar smo si svesti, da bo treba še mnogo žrtev, predno se bo bitka končala z našo zmago. To je povsem naravno. Bitka se bode na skoro nepretrgani fronti 600 km in velikanske so množine vojaštva, ki je tam zbrano. Število Rusov, ki stoje od izliva Sana v Vislo pa do Plocka, cenijo na skoraj 1.700.000 mož. Sedaj so postavili Rusi na bojišče 37 aktivnih armadnih zborov in 36 rezervnih divizij, torej skupaj 108 divizij. Te vojske stoji kakih 600.000 mož v srednji Galiciji in južno od Dnjestra v močno utrjenih pozicijah. Ruska vojska, ki operira proti vzhodni Pruski, šteje kakih 300.000 mož. V tem trenutku se vrše najhujši boj ob srednji Visli. Pri Varšavi se je posrečilo Nemcem pognati Ruse nazaj. Tudi ruski poskus pri Plocku

LISTEK.

Spomini iz Italije.

(Popotnik.)

(Dalje.)

Vlak je zletel z nami čez romantične piemontške hribe in doline, čez Ligurijsko gorovje v Genovo, nekdanjo svetovnoznano ljudovlado. Mesto leži amfiteatralno ob Ligurijskem morju, na nebeško lepi Rivijeri. Veličasten je pogled nanj z morja. Staro mesto je nesnažno, ima 2—3 m široke ulice in do sedem nadstropij visoke hiše, tako, da ne morejo v nje solnčni žarki. V teh ulicah so visoko zgoraj razpete vrvi, na katerih se suši perilo in razne cunjice. Novi del mesta pa je snažen. Žal, da sva se mudila v Genovi samo dva dni, kajti to mesto bi nudilo veliko, če bi se človek vglobil v tamošnje življenje. — Genevsko pokopališče prištevajo k najlepšim na svetu. Ima sicer res krasno lego, a spomeniki na grobeh pa zaostajajo za onimi v Milanu. Okrog mesta stoječi hribi nosijo utrdbe. Pred kolodvorom stoji spomenik srčnega mornarja Kristofa Kolumba. Na rotovžu se najdeš njegova lastnoročna pisma. Kar zraven je

znana Paganinijeva vijolina, za katero obetajo Amerikanci več stotisoč dolarjev. Kolikor morem sklepati iz tega, kar sem videl v naglici, je tudi v tem mestu umetnost še precej dobro zastopana.

Peljali smo se proti Pizi. Vlak se je vedno držal morja. Na eni strani so padali strmo k morju očarujoči griči, polni vrtov, hiš in hišic, na drugi so pa pljuskali ob skalnato obrežje pečene, modrozeleni valovi, ki so se pripodili iz motnih dalj. Med hišami na hribih so dremali vinogradi, oljke in o melanholiji sanjajoče pinije.

Piza, nekdanje glavno mesto pizanske republike, je dandanes tiho provincijalno mesto z univerzo. Največje zanimivosti so tehnično občudovanja vredni posevni zvonik, velik in lep, v romanskem slogu postavljen dom in staro pokopališče, za katerega so vozili zemljo celo iz Palestine.

Ob umazanomodrem Arnu smo se peljali v Firence. Na obeh straneh so nas pozdravljali toliko opevani toskanski holmci, tuintam s pinijevimi gozdi. Da bi svoja čustva nekotliko razbremenil, sem začel hvaliti nasproti sedečemu italijanskemu visokošolcu lepoto Toskane. Naenkrat se je zasvetilo tam daleč mesto. Pustil sem Italijana in prijatelja ter upiral oči v belo liso v daljavi, ki se je

tem bolj večala, čim bližje smo ji bili. Slednjič smo prigrmeli na kolodvor. Postrežki in drugi taki ljudje so nas spet kar napadli, kakor je to navada v vseh italijanskih mestih. Enemu izmed njih sva zaupala s prijateljem prtljago.

Najprej sva si ogledala mesto z okolico. Firence res zasluži ime »Lepa« na znotraj in zunaj. Oh kako prijazno vabijo tisti obmestni griči, polni hiš in cerkvic, ki so že v toliko prsi dahnilo večno pomlad! Tukaj med temi holmci so se napili moči Michelangelo, Dante, Petrarca, Boccaccio, Galilei i. dr., da so potem lahko »prestavljali gore«. Zanikerno bi res moralo biti srce, ki bi ostalo še tukaj trdo. Če že ne vplivajo umetnine v mestu nani, pa morajo vsaj ti ljubki in sanjajoči hribčki z modrim pasom — Arnom — v svoji sredini. Na snažnih ulicah postajajo pred prodajalnami umetnin zamišljeni ljudje, katerim se čita že v očeh, da živijo drugo življenje nego navadni zemljani. Enim sije z očmi mir, katerega zapazimo pri onih, ki so po dolgem trudu končali delo, drugi spet bežijo v svoj atele ali kabinet, da spravijo tam na platno, papir ali v iloto, kar noče mirovati v prsih, da olajšajo tam polno, že skoraj pod težo omagajočo dušo. Vseposod vse polno umetnost ljubčih in vedoželj-

nih ljudi. Tukaj se človek lahko otrese vseh presodkov, vse preračunljivosti in živi življenje naravnega človeka; zaradi tega pa se čuti tam takoj čisto domačega. Povsod ti udarja na uho zveneči toskanski dijalekt. Tudi one velike razlike med proletarijatom in aristokracijo tukaj ni zazpaziti tako lahko kot v drugih večjih italijanskih mestih. Katedrala je s svojim originalnim zvonomom od zunaj zelo lepa, znotraj pa pusta in dolgočasna. Tukaj spet lahko uvidimo, koliko da Italijan na zunanost. — V kraljevi knjižnici (nekaj časa je bila Firence glavno mesto Italije) sva našla neko »ljubljsko srajco«, ki nama je »bila« od zdaj ljuba družba. Temu gospodu se imava zahvaliti, da poznavata Firence precej dobro.

Šla sva v Palazzo vecchio. Tam je bila razstava portretov (Mostra dei ritratti). Že kar v prvi sobi sem izgubil prijatelja. Romal sem od podob do podob, iz sobe v sobo, dokler mi ni prišel sluga naznaniti, da je čas odhoda. Pri prvih podobah sem bil še bolj površen. Ko sem pa začel razločevati »dobro od slabega«, se zatopil bolj v barve, sestavo, fiziognomijo in smisel, je začelo vreti v meni. Začel sem premišljevati, kako je bilo tem velikanom mogoče ustvariti toliko in tako popolnega.

Talent! mi je odgovarjal notranji glas. A ta odgovor me ni popolnoma zadovoljil. Vtopil sem se v Leonardijevo biografijo. — Kaj? Veliko je opazoval, proučeval in delal! — In to so delali tudi drugi duševni aristokrati. Kakor še nikdar, sem postal ponosen na človeka, ki je mogel ustvariti kaj takega, pa tudi nase, ki sem umeval njegovo stvarjenje. — V razstavi so bila dela največjih mojstrov vsega sveta. (Ne bom jih našteval!) — Solnce je že bilo nizko, ko sem se vrnil na trg pred palačo. Tako srečen še nisem bil! Odšel sem domov.

To, kar sem videl, mi ni hotelo iz glave; začel je razjedati in na mah razlilo pekoče nezadovoljstvo v dušo. Prej tolika harmonija, zdaj pa to nesoglasje! Moj bog! sem vzkliznil. Slednjič sem zaspal in se zbudil še le, ko je že mrak poljuboval mesto. Zdal se mi je stozilo po samoti, kjer bi lahko živil pridobleno. Izvil sem se iz prijateljeve družbe in odbežal iz mesta.

Bil je tih poleten večer. Ozračje je pregibalo komaj čuten veter in se boječe dotikal vrhov pinij in cvetličnih lavorjev. S trdo nočjo je padla tudi globoka tišina na zemljo. Življenje je bilo kakor otrpnelo, le gori v vsemirju se je smejalo nekaj zvezdic. Valovi harmonije so se šepetaje va-

Pribiti nemške pozicije, se je ponesrečil. Pri Ivangorodu so nato Rusi poskusili pretrgati našo in nemško fronto. Tudi ta poskus se jim ni posrečil, ter so imeli Rusi prav velike izgube. Južnozahodno od Ivangoroda je zadela sovražnikova premoč na naše junaške čete. Razvila se je silno ljuta bitka, v kateri so naši vjeli enkrat 8000 in drugič 10.000 mož. Dasiravno bitka, ko je došlo zadnje poročilo, še ni bila odločena, upamo da so izvojevali naši vojaki tu sijajno zmago. V Galiciji se položaj zadnje dni ni bistveno izpremenil, dasiravno se vrše tudi tu neprestano hudi boji. Zlasti ljut je bil boj na levem bregu reke San pri Jaroslavu, kjer so Rusi prekorali reko. Tudi tu je upati, da bodo Rusi z velikanskimi izgubami potisnjeni nazaj. Južno-vzhodno od Przemysla traja velikanski artilerijski boj naprej. Ob Dnjestrju so poskusili Rusi ustaviti prodiranje naših čet proti severu v smeri na levo rusko krilo, pa so se morali mestoma umakniti.

O bojih pri Ivangorodu poročajo iz Czenstochowe, da so Nemci dne 24. t. m. zavzeli tri forte te trdnjave. Obstreljevanje Ivangoroda, ki je trajalo že 14 dni, ni imelo nobenega uspeha, dokler niso dospeli 42-centimetrski možnarji. Okolica Ivangoroda je popolnoma opustošena. Mesteca Koziencice, Gnievowoz in Janowicz so popolnoma razrušena.

Iz Krakova poročajo tudi, da je prišlo v Varšavi do panike. Ljudstvo zapušča mesto, ker se boji obstreljevanja. Prišlo je tudi do spopadov z vojaštvom in policijo. Preko Berolina poročajo iz Rotterdam: Sibirski polki, ki so se udeležili bojev pred Varšavo, so zapustili vlak v nekem varšavskem predmestju ter so bili takoj zapleteni v boj. Kavkaški polki so se bojevali osem dni na levem bregu Visle v neki nižini, kjer so bili strelski jarki neprestano preplavljeni ter izpostavljeni hudemu ognju nemške težke artilerije. Več polkov je imelo silne izgube.

O bojih za Przemysl poročajo vojni poročevalci berlinskega »Tageblatts« z dne 24. t. m.: Železniška zveza sega zopet preko Sanoka, kar bistveno pomaga pri prevajanju ranjencev, vjetnikov, živeža in municije. Višji železniški uradniki se s svojimi rodbinami vračajo na svoja mesta. Močno razorožene ceste popravljajo. Pred Przemyslom traja boj, pri čemer se je bojna črta počasi izpremenila iz oblike vprašaja v obliko polmeseca s Przemyslom v sredi, tako da oba skrajna dela ograta rusko krilo. Na severni fronti je našel neki avstrijski tren v neki opekarni 200 ruskih vojakov, ki so se bili tja skrili in so bili že dva dni brez hrane. Rusi so se udali. Tekom 24. oktobra je dospelo v Przemysl 5800 ruskih vjetnikov. Nadaljnih 15.000 ruskih vjetnikov je na poti iz Przemysla v Jaroslav. Usmiljenja vredni so ruski ranjenci, ki prihajajo iz Chyrowa ter dostikrat napol onemogli čakajo v cestnem blatu, da jih z vlaki odpošljejo. Ti ranjenci pripovedujejo, da pri Chyrowu ne more naprej 300 ruskih topov, ki so bili poslani kot ojačenje, ker jih avstrijska artilerija pri vsakem poskusu pritja v fronto, strahovito obstreljuje.

Povsod na fronti se torej vrše silni boji, odločilni za posamezne oddelke te fronte, celotne odločitve pa še ni, dasiravno kaže vse, da ne bomo čakali več dolgo, da bomo slišali o odločilni zmagi naših.

Ruski generalni štab je izdal dne 24. t. m. uradno poročilo o bitki pri Varšavi, ki pravi, da energična ofenziva ruske armade, ki je prekorala Vislo, nikjer ni naletela na odpor Nemcev. Avstro-ograrske armade se bojujejo neprestano z veliko silo ob Visli od Solca višje, ob Sanu in zlasti okrog Przemysla. Položaj v vzhodni Pruski je neizpremenjen.

TRDOVRATNI BOJI V BELGIJI. — RUSKI NAPADI PRED VARŠAVO ODBITI. — SEVERNO OD IVANGORODA PRODIRA NOVA RUSKA VOJSKA ČEZ VISLO.

Berlin, 27. okt. (Kor. bur.) Wolf-ffov bureau javlja: Veliki glavni stan 27. oktobra dopoldne: Sporočilo najvišjega armadnega vodstva:

Boji v sektorju prekopa Yser-Ypres, pri Ypres in južnozapadno od Lille se nadaljujejo z enako trdovratnostjo. Nemške čete so dosegle tudi včeraj uspehe.

Na ostalih točkah glavne fronte na zapadu se ni dogodilo ničesar važnega.

Zapadno od Augustova napad počasi napreduje. Južnozapadno od Varšave so odbile naše čete vse napade močnih ruskih sil.

Severno od Ivangoroda so prekorali novi ruski armadni zbori reko Vislo.

Nemško zračno brodogojstvo nad Varšavo?

Berlin, 27. oktobra. (Kor. urad.) Listi poročajo: Nemško zračno brodogojstvo, obstoječe iz Zeppelinov in aeroplanov, obstreljuje od včeraj južni Varšavo. Rusi se branijo s strojnimi puškami, katere so namestili na zvonikih. Nemški listi računajo, da se bo morala Varšava skoraj vdati.

Pred obstreljevanjem Varšave.

»Kuryer Zaglenbia«, ki izhaja v Sosnowcu, z dne 21. t. m. poroča, da so dobili vsi uradniki v Varšavi, ki se nahajajo v državni službi, ukaz, da se naj pripravijo za odhod. Odpotovati morajo v trenutku, čim prične sovražnik obstreljevati mesto. Prebivalcem, ki hočejo že sedaj odpotovati, ne dela vlada prav nobenih zaprek.

Na vogalih mestnih ulic so nalepljeni lepaki, v katerih vojna uprava razglasa: »Varšavo bomo branili do skrajnosti.«

BOJI NA FRANCOSEM IN V BELGIJI.

Boji ob belgijski obali prihajajo, kakor poročajo iz Haaga, vedno silnejši. Sklepajo se da to iz grmenja topov, ki vedno narašča. Mesto Rousselaere so nemške čete že tretjič zasedle. To dejstvo se v vseh poročilih potrjuje. Iz Londona poročajo, da sta dve angleški topničarki na poti na angleško obal. Iz Lütticha prinašajo holandski listi vest, da je prišlo tam skozi 20 vagonov angleško-indijskih vojnih vjetnikov. Glasom zanesljivih holandskih poročil so Nemci zasedli vse kraje med Lillom in Bailleulom. Južno od

Dixmuidena se pomika nemška fronta polagoma proti zapadu.

Kakor poročajo iz Rosendaala so poslali Francozi v podporo angleške mornariške akcije pred Ostendom tja eno svojih podmorskih flotil in 5 torpednih rušilcev. Tudi tri stare francoske križarke, ki leže v pristanišču v Cherbourgu, bodo podpirale Angleže. Za 28. oktober pričakujejo tudi novo zgrajeno oklopno križarko »Flandre«. V St. Paulu pri Dunkerquu delajo dan in noč na utrdbah. Mornariški minister je dospel v spremstvu nadinženirja Bertina tja. Iz Toulona so na poti v Kanal ladje za polaganje min.

»Daily Telegraph« poroča, da nadaljujejo Nemci svoje napade od Nieuporta do tik morja. Napadi so strahovito silni, zlasti severno od Dixmuidena, kjer se je Nemcem posrečilo zavzeti nekaj pozicij. Tudi so poskusili Nemci silen napad na Schoorbaake, bili pa so od tam proti Nieuportu zavrnjeni. Zavezniki so baje uspešno prodrli v smeri na Lombartzyde.

Iz Rosendaala prihaja dne 26. t. m. še tole poročilo: O francoskem porazu pri Flireyu se izvedo sedaj iz prvih poročil razne podrobnosti. Glasom teh poročil sta se generala Sarreil in Castelnau zedinila, da utrdita silno ogroženo pozicijo Toul-Bar le duc-Chalons sur Marne, poskusiti prijeti od strani čete, ki so stale med St. Mihielom in Thiaucourtom. Pod vodstvom Vedrinesa so določili silno drzni piloti, toda brez vojaškega znanja, pozicije nemške artilerije ter poročali v Toul, da je opažati v nemških vrstah vrzeli in da so videli na celi črti kako so se nekateri bataljoni umikali. Ob enem je dospelo tudi iz glavnega taborišča poročilo, ki je poveljniku naročalo, da naj z vso silo prežene sovražnika iz St. Mihiela. Apremonta in Thiaucourta. Vsled hudih bojev pri St. Mihielu se je prelozil naskok za 48 ur, med katerim časom pa so prihajala močna ojačenja. Francoske čete so dospelo do Flireya, južno od Thiaucourta. Z zaupanjem v zmago so Francozi prodirali naprej. V tem hipu so padle prve granate. Pričel se je silen artilerijski ogenj in v hipu so bile sprednje vrste pokošene. Tri ure so stale francoske čete v silnem ognju, končno so odredili častniki umikanje. Na več krajih se je izpremenilo umikanje v pravi beg. V Toulu je poraz teh čet, ki so stale kot izredno dobre, silno razočaral. Krožilo so vesti o padcu Verduna in govorilo se je, da so Nemci zasedli Nancy.

»Vossische Zeitung« poroča o resnem artilerijskem boju v južnem Sundgavu. Francozi so poskusili v naskoku zavzeti nemške pozicije pri Septum in Largitznu. Nemška artilerija je streljala iz Bisela in Feldbacha. Vojaške operacije so se pričele ob 6. zvečer in so trajale do 7. zjutraj. Dva francoska balona je videti pri Rechesyju in Dammekirchu. Neki nemški balon stoji v okolici Ferretta. Francozi so zapustili Sept. Pričakovati je važne akcije med Biselom, Septum in Feldbachom. Francoske konjeniške in pehotne patrulje neprestano patrulirajo med Rechesyjem in Moosom. Od Belforta do Mühlhausna je opažati mrzlično delovanje. Kraje v trdnjavskem rajonu pretvarjajo v majhne trdnjave. Iz bojazni pred obleganjem trdnjave s

težko nemško artilerijo jih močno utrjujejo ter zbirajo v trdnjavi močne čete, kakor je tudi vsa okolica zasejena od močnih francoskih čet. Neki nemški »globo« je preletel 25. t. m. med 1/3, 3. in 1/3, 3. Belfort. Francozi so močno streljali na »globo«, tako da se je moral hitro umakniti.

»Gazette de Lausanne« piše, kakor poročajo z Dunaja, da oficijalni francoski krogi že priznavajo večjo silo Nemcev, ker pošiljajo ti vedno nove rezerve v boj. Kljub temu, da stoji meseca septembra vpoklicani letniki že v fronti, zaostaja Francija za četrt milijona za nemškimi četami. Ta primanjkljaj more izenačiti Anglija najprej šele čez dva meseca. Šele spomladi bo prinesla druga angleška vojska odločitev. V tem trenutku umikanje zaveznikov ni izključeno.

»Vossische Zeitung« prinaša madriško poročilo z dne 7. oktobra, ki pravi, da je na Francoskem nad 400.000 ranjencev in bolnih. Pri tem manjka medicinskega materiala. V Biarritzu leži 400 neranjenih angleških vojakov, ki imajo revmatizem in se morejo komaj gibati.

Iz Bordeauxa poročajo, da govore rojalistični listi za imenovanje Poincaréja za konzula.

Francosko uradno poročilo.

Pariz, 27. oktobra. (Kor. urad.) Uradno poročilo z dne 26. oktobra ob 3. uri 25 minut popoldne pravi: V nedeljo je bila naša fronta na glavni liniji Nieuport-Dixmuiden (nemške sile, ki so med tema mestoma prekorale Ysero, niso mogle naprej prodirati), dalje med Ypernom in Roulersom, med Armentieresom in Lilleom, zapadno od La Bassée-je in Lensa, vzhodno od Arrasa. Ta linija se nadaljuje naprej tako, kakor je bilo že razglašeno. Zdi se, da je imel sovražnik v zadnjih dnevih znatne izgube. — Uradni razglas iz istega dne pravi: Nieuport v Belgiji je hud napaden. Poskusi Nemcev, prodreti na liniji Nieuport-Dixmuiden, se nadaljujejo, ne da bi bili glasom zadnjih poročil imeli kaj uspehov. Vsa fronta med La Basséeom in med Sommo je bila predmet hudih nočnih napadov, ki pa so bili vsi odbiti. O ostali fronti ni ničesar poročati.

Japonci na Francoskem?

V Rimu se širijo vesti, da se bodo na Francoskem izkrcale, odnosno da se že izkrcavajo neke tuje čete, o katerih se ne ve, od kod prihajajo, sodi pa se, da so to Japonci. Dočim nekateri domnevajo, da so to čete, ki so jih poslali zaveznikom na pomoč Kanadijci, menijo drugi, da so to novi korpi, ki so dospeli iz Indije. Italijanski listi vse to zanikajo ter zatrjujejo, da se izkrcava na Francoskem armada, ki so jo dolžni Angležem poslati na pomoč Japonci. Dasi je oddaljenost Japonske od Evrope naravnost ogromna, vendar je prevoz japonskih čet v Marzelj mogoč. Ako so namreč Angleži prepeljali cel armadni kor svojih čet iz Indije na Francosko, potem je pač mogoče, da lahko tudi Japonci store isto. Neki španski list je nedavno tega poročal, da se nahaja v Jokahami in v drugih japonskih lukah veliko število francoskih trgovskih in transportnih parnikov. Ti so bili nemara namenje-

ni za to, da prepeljejo japonske čete v Evropo.

V koliko je to res in kako številna je ta japonska armada, se sedaj ne more vedeti, pokazala pa bo to bodočnost.

Angleži in Francozi se iz Belgije umaknejo?

Frankofilska »Gazette de Lausanne« poroča, da so po mnenju francoskih krogov Nemci na belgijskem bojišču v znatni premoči, in to navzlic dejstvu, da je Francija poslala že tudi svoj najmlajši v septembru sklicani letnik na fronto. Ker prispejo velika angleška ojačenja še le čez dva meseca in ker bi mogla škz. velika angleška armada poseči še le spomladi v boj in izvojevati odločitev, ni izključeno, da se zavezniki sedaj zopet umaknejo proti jugu.

Strašni boji ob Yseri.

Berlin, 27. oktobra. Listi poročajo preko Rotterdam: Mesto Dixmuiden je le še razvalina. Nemška in francoska artilerija se merite s silno ljutostjo. Francozi so namestili na svojih pozicijah nove težke havbice ter jih dobro zavarovali. Nemci naskakujejo sovražne pozicije od časa do časa z bajonetom. Nekoč so izvršili navzlic strašnemu ognju sovražnih mitraljez 8 naskokov na nož. V četrtek ponoči so prekorale prve nemške čete reko Yser in prekop Yser-Ypres ter zavzele nekatere belgijske pozicije. Kanonada pred Ostendom je prenehala.

Belgijska kraljevska dvojica v bojni črti.

Berlin, 27. oktobra. Listi javljajo čez Rotterdam: Belgijski kralj in kraljica se nahajata dan in noč v prvih vrstah armade. Od časa do časa obiskujeta okope belgijske armade in navdušujeta vojake. Vojstvo pozdravlja kraljico s posebno ganljivostjo, ko vidi, kako junaško hodi mlada žena od ranjenca do ranjenca, pomaga, kjer more, tolaži in navdušuje.

Goreča angleška bojna ladja.

Holandski korespondenti poročajo: Nemški mornariški artileriji je očividno uspešno zadeti eno izmed angleških bojnih ladij, ki so bombardirale nemške pozicije pred Nieuportom s smrtonosnim strelom. Korespondenti so videli, kako so švigili plameni iz te bojne ladje. — Begunci pripovedujejo, da se bombardira mesto Rousselaer (Roulers).

Šef angleškega generalštaba umrl.

London, 27. oktobra. Šef angleškega generalštaba in prvi član vojne sveta, general sir Charles Douglas, je 64 let star umrl.

Pariz.

Berlin, 27. oktobra. (Kor. urad.) »Lokalanzeiger« javlja iz Rotterdam: Vojni poročevalci lista Niemde Rotterdamische Courant, ki se je naravnost skozi francosko linijo peljal v Pariz, je popisal razmere v Parizu. Ulice so take, kakor bi bile izumrle. Mnoge trdnjave razsvetljujejo nebo, da je prejšnje, če niso tam nemški zrakoplovi. Glasom »Lokal-

liti čez zemljo. Jaz nisem čutil tal pod seboj. Na krilih nasičenega hrepenenja sem se vzpel v raj zadovoljnih. Še le pozno v noči sem se vrnil v mesto.

Tudi iz Uffizijeve in Pittijeve galerije ter Medicejevih grobov se človek komaj strga. Saj niti ne vem več, kateri mojster me je bolj očaral! Samo to vem, da so ustvarile vse te umetnine v meni idealnejšo in popolnejšo sliko o umetnosti kot sem jo imel do tedaj.

Ko sem odhajal na kolodvor, sem vzkliknil na glas: »Florenca, ne pozabim te nikdar!«

Napotili smo se v Rim. Ljubki toskanski holmci in nižave so izginjali. Peljali smo se mimo Trasimenjskega jezera. Od jutranjih žarkov razsvetljeno gladino so črtali dolinici in jadrnice. V Umbriji smo se dotaknili Tibera ter mu sledili. Potem je prišla zapuščena Romana. Poln nemirnega pričakovanja sem stal pri oknu z Orazijem (voznim redom) v roki in štel postaje. Tudi sopotniki so se radovedno ozirali proti jugu. Odprla se je pusta Campagna. Še malo! Že je žarela v vročih opoldanskih žarkih kupola San Pietra. Čez nekoliko minut smo že bili v »večnem mestu«. Srce je kipevalo v vzvišenih čustvih. Kako pa tudi ne? Ima li človeštvo še enak kraj na vsem svetu? To se pravi: Atene bi morale biti še več, toda nevhvaležen človek je pozabil, da mu je dal Ork najmanj dvakrat toliko kot Rimljan.

Papeški Rim je bil le senca nekdanjega. Italijanska vlada se trudi, da bi povzdignila mesto do iste veljave kot je imelo v antičnih časih. Reči memo, da se ji je že veliko posrečilo. Če prehodimo Vio Nazionale in Corso Vittorio Emanuele, že vidimo veliko. Ako pa vidimo še Corso Umberto. Via die venti settembre in Kapitolsko stran, že poznamo notranje mesto. Toda tujca vleče onstran Tibera.

Pred nami sanja Michelangelov San Pietro. Machar pravi, da je Peter bolj podoben dvorani kot cerkvi. Šestkrat sem bil v njem in res »brez predsodkov«, pa nisem mogel uvideti tega. To je pač res, da ne pride kupola radi podaljšane podolžne ladje do veljave! — Ti mozaiki, te skulpture in potem pa ti veličastno zakroženi oboki bi bili pač malo prebogat kras dvorane! In slednjič še pa v oblake hrepeneča kupola! — Kakšne misli je le imel oni, ki te je ustvaril? Niso li bile večje nego nesmrtno delo samo? O gotovo! toda kdo jih bo analizoval, ko jih niti sam mojster ni mogel udeležiti! Michelangelo, sprejmi še od mene hvalo za ta umotvor! Veš li, koliko jih je že dvignil gori pred tvoj prestol.

S prijateljem sva šla v vatikanske zbirke. V njih so se valile velike množice Francozov, Angležev in Rusov z Baedekerji in katalogi v rokah. Dvorane kipov in raznih zanimivosti iz preteklosti so se odprle pred nama. Čudno, tukaj je vzela zagrizenost

konservativna cerkev izrazito hrepenenje človeka po svobodi pod svoj streho! Tukaj spet uvidimo, da je zadnji cilj pri vseh narodih isti, samo da je v razstavnem oknu v različnih zavrtkih, da je veliko tega, kar hoče cerkev danes, bilo že več sto let pred njenim rojstvom. Tukaj postoj obiskovalec in občuduj dovršenost nekaterih kipov! Ze Michelangelo je rad vasoval pri njih. Laokon, Apollo, Zeus, Perseus, Faon, Nil, muze itd. so že čisto popularni.

Poleg starinskih zbirk so Raffaelove stance (nekdanje, za papeža namenjeno stanovanje). Julij II. je imel zelo dalekosežen pogled. Kako imenitno je znal vse izrabiti! Kako je vzgojil Mihhangelanga in Raffaeala! Ko je zapazil v mladem Raffaelu talent, ga je takoj povzdignil nad druge. Potem mu je postavil ob stran še Michelangelanga, tako, da sta se obojestransko vzgojevala; seveda je ostala med obema še vedno zev, ki je nekatopodobna onim med Goethejem in Schillerjem. Na stene teh stanc (sob) so vdahnjena globoka čustva, zavita v harmonične barve, ki so res vredna, da si jih boljše pogledamo kot pa Machar, ki je romal tod samo kot fanatičen strankar.

Malo od tam je Sikstinska kapela, kjer je ovekovečena Michelangelova slikarka ženjalnost. Kako je le čutil oni, ki je bil ženji v slikarstvu, podobarstvu in stavbarstvu? — Ti močni ljudje na Poslednji sodbi (sliki v Sikstinski kapeli) so sami

mali Michelangeli, ki hodijo skozi življenje s »peklo in nebom« v srcih. Vsi so bili nekaj v naravnem kostumu; zato se je zdelo papežu Pavlu IV. potrebno, jim kupiti umetno obleko, da bi ne delali pohujšanja v cerkvi.

Šla sva v naravo. Bila je ravno nedelja. Cele procesije vozov so romale čez Piazza del popolo izza razbeljenih zidov na Monte Pincio. Šla sva za njimi. Na planoti za gozdom blizu Ville Borghese je bilo mnogo ljudi. Iz njihove sredine se je slišal grozeč glas. To protestno zborovanje je trpelo kakšni dve uri. Nato se je zbralo ljudstvo v procesijo in odri-nilo prepevaje v mesto, kjer se je streglo, kakor sem čital drugi dan v časopisu, z romarji, ki so šli castit staro davno Marijo Transteverško.

Šla sva dalje na glavno cesto. Dolga nepretrgana vrsta vozov z radovednimi in črnookimi Rimljankami in njihovimi spremljevalci se je premikala proti Zoološkemu vrtu. Med gledalci ob straneh je bilo vse polno duhovnov različ. starosti in v raznih oblekah. Nižje ljudstvo je drvelo v Zoološki vrt, kočeje so se pa cepile na desno in levo. Pinci reprezentuje ob nedeljah ves Rim. V ospredju sprehajališča stojijo doprni kipi znamenitih Italijanov. Če vemo o vsakem nekaj, že vemo veliko italijanske zgodovine. Vzadaj bolj stoji Goethejev spomenik, dar cesarja Viljema rimskemu mestu.

Solnce se je nagibalo za Petro-

vo kupolo. Blizu spomenika bratov Cairoli, ki so padli v italijanskih osvobodilnih bojih, je zaigrala godba. Stopila sva k zidu na razgledišče. Pred nama je bil razgrnjen ves Rim. Mnogoštevilne kupole so gledale izmed streh kot krtine v aprilu iz trave, nad vsemi pa je carovala Petrova. Na nasprotni strani je stal hrib Janicolo, na desni Monte Maria, na levi pa so dremali tam daleč za Campagno v sinjino oblečeni Sabinški vrhi. Zdaj je začelo solnce ugaševati za morjem. Oblito je bilo s krvavordečega v rumeno prehajajočimi toni barv. Pogled na to večerno zarjo je oživil v srcu hrepenenje tja za gore, kjer je izginjala že tolikokrat čutena, pa še nikdar dovolj živo naslikana in opisana harmonija. Mrak je že izšepetal svoje skrivnosti, ko sva se vračala v mesto. Ulice so bile kot navadno ob večerih zopet napolnjene z ljudmi. Na Piazza Colonna sva našla poleg najinega znanca iz Florence še enega tržaškega Slovence. Vpeljali smo ga z velikim veseljem v naš krožek. Od zdaj smo imeli v tisti kavarni vsak večer po gledališču dolge pogovore. Govorili smo o vsem, o čemer lahko govori mlad človek, o umetnosti, politiki, zgodovini, Rimljankah to- in onstran Tibera, da, še slovnicno smo mlatili. Če smo pa govorili o domovini, se nas je lotila vseh žalost, ki pa ni bila mogoče domotožje, kajti v Rimu smo se čutili že čisto domače.

(Dalje prihodnj.)

anzeigerja» vzbujajo v Parizu veliko žalost in potrnost iz švicarskih obmejnih krajev dole vesti o silnih francoskih izgubah pri Woivre-u. Odkar so Nemci zavzeli Saint Mihiel, je v vojni liniji Toul-Verdun padlo nad 40.000 mož, ne da bi se bil dosegel zadovoljiv uspeh. Kvaliteta novih vojakov je manj vredna in pritožbam vojnih zapovednikov ni konca. Vzemirlijava je izguba moderne artiljerije. Prebivalstvo je proti generalu Joffre-u jako razburjeno, ker zakriva slabe rezultate okrog Woivre-a z brezpomembnimi poročili.

Anversa.

Mannheim, 27. oktobra. Spedičjska družba Rhenania je dobila iz Anverse poročilo, da so ond potopljene ladje v toliko dvignene, da je plovba na reki zopet mogoča. Transport blaga je na glasom lista »Neue badische Landeszeitung« še prepo-vedan, dokler ne bo komisija dognala, koliko je blaga. To bo trajalo še kak teden. Anversa je mirna.

Zopet »Emden«.

Frankfurter Zeitung» poroča iz Curiha, da je nemška križarka »Emden« potopila veliki japonski parnik »Kamasata Maru« med Kobejem in Singaporom. Nadalje poroča, da je križarka »Emden« zaplenila tudi angleški ladji »Oxford« in »Buresk« s premogom.

Panika v Beirutu.

Berolinski »Tageblatt« poroča iz Rima, da beži prebivalstvo iz Beirutu v Libanon ker se boji, da bodo Angleži mesto obstreljevali.

UPORNIKI V JUŽNI AFRIKI PORAZENI.

Kapstadt, 27. oktobra. (Kor. urad.) Reuter javlja: Polkovnik Maritz je bil poražen ter je ranjen zbežal na nemško ozemlje.

Ogrski ministrski predsednik grof Tisza o nevtralnih državah in o dolgotrajni vojni.

Berlinska »Vossische Ztg.« objavlja interview svojega korespondenta z ministrskim predsednikom grofom Tiszo.

Na vprašanje ali so se odnosi monarhije napram nevtralnimi državam znatno zboljšali, odgovarja grof Tisza:

»Brezdvomno. Kar se tiče Romunije, je bila stvar pred mesecem zelo huda, zelo. Rusi so razširjali o razkroju monarhije najgrozovitejše vesti. Nekaj časa so jim v Romuniji verjeli. Tudi mnogo denarja je šlo v Romunijo. Neki škof, moj prijatelj, ki je bil nedavno v Romuniji, pripoveduje, da mu je uradnik v neki tamonji banki dejal: »Odkar služim, nisem izmenjal toliko rubljev, kakor zadnji teden.« Denar je seveda učinkoval. Toda romunska inteligenca, dostojni in misleči ljudje, sploh nikdar niso verjeli geslom o osvoboditvi Erdeljske. Vi veste, da se romunskim kmetom na Ogrskem dobro godi. Nočem primerjati. Romunska inteligenca vé, da bi bila od Rusije odvisna Romunija le pastorka Slovanstva. In končno veste tudi, koliko so vredne vesti o ruskih zmagah.

»In Italija?« je vprašal dopisnik. Grof Tisza je odgovoril: »Lahko smo popolnoma zadovoljni. O Salandrovu pošteno nevtralnosti ni dvomiti.« Dopisnik je min. predsednika opozoril, da pišejo veliki italijanski listi zelo neprijazno o monarhiji. Tisza je dejal: »Prepričan sem, da rubel ni igral v Italiji velike vloge. Med Italijani in Francozi eksistira duševna intimnost, s katero moramo računati. Tudi historični momenti sodelujejo. Mnogi še ne vedo, da Avstrija od l. 1867. sem nima nikakršnih aspiracij več. Prepričan sem, da postaja razpoloženje Italije za nevtralnost od dne do dne jačje.

»Kako dolgo bo trajala vojna, o tem pač nimamo smisla govoriti.

»Prav res. Niti čas še ni, da bi o tem resno razmišljali. Opravit moramo preje še mnogo.« Grof Tisza je na to izjavil, da bodo vse naše čete za zimsko vojno dobro pripravljene ter je končno poudarjal, kako dobro mu dene složnost vseh madžarskih strank in obnovljenje energije madžarskega naroda.

Japonska in Kitajska.

Kakor poroča »Vossische Zeitung« iz Petrograda, je sporočila japonska vlada Juanšikaju, da bo japonsko vojaštvo udušilo nemire v Santungu, če bi slučajno izbruhnili.

Zveza med Turčijo, Perzijo in Afganistanom.

Frankfurt, 27. oktobra. »Frankf. Ztg.« javlja iz Carigrada: Smatra se, da ste Turčija in Afganistan podpisali zaveznisko pogodbo in da je Turčija sklenila zvezo tudi s Perzijo, kamor pošlje svoje instruktorske častnike.

POLOŽAJ V ALBANIJI.

»Lokalanzeiger« poroča iz Milana: Položaj v Valoni je neznosen. Prebivalci željno pričakujejo italijanskih ladij. Epirci so se bili zatekli pred dežjem v dve meseji, od koder pa so jih pregnali. Vsled tega je dal italijanski konzul Lori izkrcati oboroženo moštvo s torpednega rušilca »Agordat«. Zagrozil je, da bo dal mesto obstreljevati, če se ponovi tako nasilje. Najbrže se bo italijanska akcija za varstvo beguncev opirala na otok Saseno. Bale pa ima italijansko brodovje tudi nalogo ščititi Valono pred mladoturškimi agitatorji, ki so baje v Smirni zbrali prostovoljce, ki naj se odpeljejo v Valono in Albanijo ter razglase nekega turškega princa za kneza. Pred Valono stoji pet italijanskih ladij ima 50 častnikov in 1500 mož.

GRŠKA ODPOŠLJE SVOJE ČETE V EPIR.

V dunajskih diplomatskih krogih se zatruje, da pripravlja Grška ekspedicijske sile armade v albanski Epir, kjer hoče pod pretvezo varstva tamkajšnjih Grkov zasesti najvažnejše kraje m. dr. tudi Argyrokastron in Premeti.

Atene, 27. oktobra. (Kor. urad.) Grška vlada upravlja v daljšem komuniqueju svoj sklep poslati grške čete v okraje Argyrokastron in Premeti, da napravijo tu mir. Ta korak grške vlade je samo provizoričen, sicer se bo grška vlada ravnala popolnoma po sklepih vesiles.

SLOVENSKI VOJAKI NA BOJIŠČIH V BELGIJI IN FRANCIJI.

Kakor je znano, je dala Avstro-Ogrska več svojih motoriziranih baterij na razpolago svoji zaveznici Nemčiji. Te baterije vporablja sedaj Nemčija na zapadnem bojišču. Pri teh baterijah službujejo tudi slovenski vojniki. Kakor povsodi, bore se Slovenci tudi tu hrabro in neustrašeno, kar dokazujejo visoka odlikovanja, katera jim je podelil v priznanje njihovega junaštva sam nemški cesar. Slovenski vojniki so se udeležili s svojo motorno baterijo tudi obleganja belgijske trdnjave Antwerpna. Eden izmed teh, bivši načelnik Sokola v Kostanjevici, M. Oswald je poslal iz Antwerpna pismo, datirano z dne 14. oktobra. V tem pismu piše med drugim:

»Prepotovali smo velik del Avstrije, Bavarsko in Luksemburško. Prišli smo v Begio in v Francijo, kjer smo prvič posegli v boj s svojimi motornimi baterijami. In uspeh je bil na naši strani. Iz Francije smo se zopet vrnili v Belgijo, da sodelujemo pri obleganju trdnjave Antwerpen. Tudi to trdnjavo smo zavzeli, kakor preje Namur in Maubeuge (Mobež). Do sedaj smo bili neprestano v boju, brez vsakega počitka. Danes je odmor, dobili smo en dan oddihljaja. Kakšen užitek! Sedaj imamo vsaj ležišče, da spimo pod streho, če tudi na trdih tleh.

Preje smo prenočevali tedne, mesece zunaj na prostem, ne glede na to, ali je bilo lepo vreme ali pa dež in vihar. Ždeli smo noč in dan v svojih postojankah, granate in šrapneli pa so padali nad glavami kot toča. Bilo je strašno. Najstrašnejše pa je bilo pred Mobegeom (Maubeuge). Nikdar, dokler živim, ne pozabim na one grozne noči, ki smo jih prebili tukaj. Pravijo, da smo bili izdani, kaj je na stvari, ne vem, vem pa, da je bila naša osvetla strašna. Mesto s 16.000 prebivalci smo razstrelili v prah in pepel, niti opeka ni ostala na opeki...

Danes smo tu v Antwerpnu. Pripravljamo se na nove napore, na nove boje, ker konca še ne bo skoro.

Pravkar smo dobili poročilo, da je kraj belgijski Albert ranjen in da je pobegnil. Revež, dostojil je svoji dolžnosti napram domovini, a sedaj je moral bežati in izgubil je vse, vse. Revnejši je sedaj kakor zadnji berač. Nehote se spominjam na »ubežnega kralja«, pesem, ki smo se jo učili v šoli... V mojem oddelku sta tudi dva Novomeščana: Bučar, ki igra gosli v salonskem orkestru, in črnomaljski učitelj Mikolič, sin novomeškega krojača. Ubožca, oba sta ranjena v nogo...

Vse bi bilo dobro, samo v skrbem sem radi svojcev doma. Osemnajstletni najstarejši moj brat je šel prostovoljno k vojakom in se morda že bori na severu proti Rusom, mlajši brat in sestra pa sta oba bolna. Edi-

no to me tolaži, da dobiva mati zame državno podporo po 1 krono na dan, da moji ljudje vsaj od glada ne bodo poginili. Ne, ne bodo, vsaj dokler bom jaz živ! Pravkar sem jim poslal domov 10 mark ali 12 kron, vse, kar sem si mogel tu na bojišču prihraniti. In ne obupavam, notranji glas mi pravi, da se bo vse prekretilo na bolje...

Kako daleč streljajo topovi?

V raznih nevojaških krogih se trdi, da streljajo novi nemški 42centimetrski topovi 44 km daleč, torej na približno daljavo Ljubljana - Zidani most. Profesor praške univerze, znani fizik dr. Kučera, označuje to trditev za neutemeljeno. »Že s fizičnega stališča je izključeno, da bi mogel kak projektil iz topa preleteti 44 km. Izstreljeni projektil popiše, kakor znano, parabolo. Ta parabola je tem daljša t. j. projektil se tem počasneje približuje tlu, čim večja je prvotna sila, s katero je bil izstreljen, oziroma, čim večja je prvotna brzina, s katero zapusti projektil topovsko cev. Da bi mogel preleteti 40.000 m = 40 km, bi morala znati njegova začetna brzina vsaj 2000 m v sekundi. Največje tozadevne uspehe se je dosedaj dosegel pri Kruppovih topovih. Kruppov 15centimetrski možnar strelja 9 km daleč, projektil je 41 kg težak in razvija začetno brzino 380 m v sekundi; havbica kalibra 28 cm, donese do 9900 m, projektil je 45 kg težak in ima začetno brzino 335 m. Specijalna 15centimetrska havbica z 41 kg teškimi projektilom in začetno brzino 640 m pa doseže 14.500 m. Projektil mora na svojem potu premagati znatni zračni odpor. Ta odpor narašča v kubičnem razmerju z brzi-
no. Ako je torej brzina trikrat večja, je zračni odpor 27 krat močnejši. Poleg zračnega udara pa ovirajo let projektila tudi prazni zračni prostori, ki se pojavljajo za letčim strelom in ki potrebujejo silno mnogo energije. Tudi zračne razmere, kakor tlak, vlažnost in temperatura, ter končno velikost, teža in oblika projektila, vplivajo na njegovo pot po zraku. Doseg projektila se da v glavnem povečati le s povečanjem prvotne brzine. Prvotna brzina pa je tem večja, čim močnejše ekspanzivne sile vplivajo na projektil in čim dalje vplivajo. Reče se lahko, da strelja top tem bolj daleč, čim daljša je njegova cev. V tem oziru pa so dane gotove meje, ki jih ni mogoče prekoračiti, ravnotako kakor se da jakost in množina eksplozivnih snovi stopnjevati le do gotove točke, ker je trdnost in jakost cevi same tudi zelo omejena. Končno se odpor zraka in brzina strela izenačita in stopnjevanje brzine ne more več zmeniti, oziroma povečati dalje, katero preleti projektil. V zadnjih letih so iskali učenjaki druge metode za izstreljevanje projektilov. Profesor Birkeland je pred tremi leti predlagal konstruiranje elektromagnetnega topa. Njegova ideja pa ni imela praktičnih uspehov in tudi elektromagnetni top bi ne premočel večjih daljav, kakor eksplozivni. Prof. Kučera sodi iz vsega tega, da se mnogo večje daljave, kakor jih prelete projektili že sedaj znanih topov, sploh ne da do doseči. »Artileristični krogi sodijo, da tudi 42centimetrski top ne more premagati večje daljave, kakor približno 14 kilometrov.

KOLIKO ČRNOVOJNIKOV OD 24. DO 36. LETA BO ŠLO NA NABOR?

Kakor je znano, se morajo po najnovejši odredbi vsi črnovojniki od 24. do 36. leta, v kolikor že sedaj niso poklicani pod orožje, podvreči novemu naboru. Zanimivo bi bilo dognati vsaj približno, koliko mož bo šlo na ta nabor. Na podlagi statističnih podatkov iz leta 1910. vemo, kakor pišejo praški »Narodni Listy«, da je bilo l. 1910. v avstrijski državni polovici možkih od 20. do 24. leta 1 milijon 169.794, od 25. do 29. leta 1 milijon 18.780, od 30. do 34. leta 932.668, a od 35. do 39. leta 867.172. Ako vzamemo iz razreda 20-24 letnih petino, iz zadnjega razreda pa dve petini, dobimo to-le sliko:

V Avstriji je: 24letnih možkih 233.959; od 25-29 let 1.018.780; od 30-34 let 932.668; od 34-36 let 346.876, torej skupaj od 24-36 let starih možkih 2.532.277.

Ako se poslužujemo istega načina štetja tudi na Ogrskem, v Bosni in Hercegovini dobimo za 24-36letne moške število 1.816.298 na Ogrskem, v Bosni in Hercegovini pa število 178.988.

Po teh računih je torej možkih od 24 do 36 let v Avstriji 2.532.277, na Ogrskem 1.816.298, v Bosni 278.988, skupaj 4.527.563.

L. 1910. je torej znašalo število vseh možkih v starosti od 24. do 36.

leta v avstro-ogrski monarhiji 4 milijone 527 tisoč 563.

Od tega časa so gotovo nastale spremembe in sicer v toliko, da je število teh možkih poskočilo.

Od končnega števila pa je treba odračunati vse tiste, ki so oproščeni od nabora, odbiti pa je treba tudi vse one, ki so že služili ali še služijo vojakom.

Na podlagi rekrutnega kontingenta za 13 letnikov moramo odbiti okrog 2 milijona možkih. Nadalje je treba odšteti še nadaljnjih 300.000 mož, ki so glasom naredbe oproščeni od nabora.

Ako vse to odštejemo, dobimo najvišje število onih možkih, ki bodo morali znova na nabor.

Če torej odbijemo 2 milijona 300.000 od zgoraj izračunjenih 4 milijonov 527.563, dobimo okroglo število 2 milijona 200.000, ki se bodo morali podvreči novemu naboru.

In koliko jih bodo potrdili za vojake? Tega ne ve sedaj še nihče. Morda 1 milijon in pol, ali še več!

Dnevne vesti.

— **Avstrijski državni zbor.** Nekateri listi hočejo vedeti, da bo najbrž sklican državni zbor. Sklicujejo se na to, da bo prihodnji mesec zboroval ogrski državni zbor in tudi nemški državni zbor.

— **General Auffenberg.** Nekateri dunajski listi vedo poročati, da prevzame vpokojeni general Auffenberg skoraj višje poveljstvo na jugu.

— **Odlikovanje.** Notar Otton Ploj v Crnomlju je odlikovan s častnim znamenjem II. razreda za zasluge za Rdeči križ.

— **Ranjen je bil na severnem bojišču** že koncem avgusta profesor I. državne gimnazije v Ljubljani, rezervni poročnik g. Rud. Grošelj. Zadet je bil v roko in so mu v bolnici v Lvovu odrezali spodnji laket desne roke. Dne 15. septembra je bil še v Lvovu, od koder je pisal svojim staršem. Njegova karta je prišla čez Stockholm v Ljubljano. Seveda bo ostal v vojnem vjetništvu.

— **Ranjen.** Na severnem bojišču je bil ranjen od šrapnela v hrbet Aleš Drolka, lovškega bataljona št. 7 ter leži sedaj ranjen v Budimpešti. Doma je iz Komende pri Kamniku. Ranjenec je sorodnik ge. Taškarijeve.

— **Pogreša se od 1. oktobra** nadomestni rezervist 7. polka, 7. maršstotnje, Alojzij Macarol, nadučitelj v Šempolaju. — Zadnje pismo je pisal 1. oktobra t. l. iz Tarnova, iz Galicije. Komur je kaj znano o njem, se naproša, da sporoči njegovemu bratu Josipu Macarolu, učitelju na Vojski, pošta Rubije, Goriško.

— **V seznamu izgub kot mrtev naveden stotnik v ruskem vjetništvu.** »Polaer Tagblatt« poroča: Stotnik 87. pehotnega polka, Josip Kregar, ki je v seznamu izgub naveden kot mrtev, je poslal svoji ženi pismo, došlo 24. oktobra, v katerem ji naznanja, da se nahaja v ruskem vjetništvu.

— **Poroča ranjenega častnika.** Stotnik 79. pešpolka, Biber, o katerem poroča »Laibacher Zeitung«, da se je poročil v Brčki, je pristojen v Ljubljano. Ranjen je bil prvokrat dne 20. avgusta v levo nogo; dne 16. septembra je dobil dva strela v trebuh. Vrhutega mu je strel razbil zaročni prstan in znatno poškodoval dva prsta desne roke. Leži že pet tednov v Bjelini, oziroma Brčki, ker je transport še nevaren. — Nevesta (soproga) je pristojna v Hrenovici pri Postojni. Poročil ju je vojaški superijor, priče sta bila dva zdravnika.

— **Seznamek izgub št. 36** z dne 26. oktobra 1914 je nabit na deski pred glavnim vhodom mestnega magistrata.

— **Poročili o ranjenih in bolnikih št. 42 in 43** z dne 25. oktobra 1914 sta razpoloženi v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu na vpogled.

— **Podpora svojcem nadomestnih rezervistov.** Vprašanje, ali imajo svojci nadomestnih rezervistov, ki se nahajajo pod orožjem in ki so vzdržavali svoje starše itd., tudi pravico do podpore, se je smatralo za sporno. Sedaj je češko cesarsko nadomestništvo opozorilo, da veljajo glede nadomestnih rezervistov določbe zakona z dne 21. julija 1908 in z dne 26. decembra 1912. Po prvem zakonu imajo nadomestni rezervisti, ki so vzdrževalci rodbine za dobo svojega vežbanja, pravico do podpore, svojci takih nadomestnih rezervistov pa uživajo v smislu zakona z dne 26. decembra 1912 pravico podporne prispevka. Ta podpora, oziroma prispevek znaša 50% normalne dnevnine. Prositi je zanj pri onem okrajnem glavarstvu, oziroma magistratu, ki je nadomestnemu rezervistu izročilo vpoklicni list. Pri tem se je treba izkazati s spričevalom okrajnega glavarstva, da so dani predpogoji § 31. brambnega zakona. Drugi, v eno-, dve-, triletni prezentno

službujoči vojniki, oziroma svojci teh vojakov, tudi v vojnem času nimajo pravice do podpore.

— **Hvaležni ranjenci.** Mnogi ranjenci, ki so se nahajali v azilu cesarja Franca Jožefa pod oskrbo Rdečega križa, so poslali zahvalne razglednice, iz katerih navajamo: Kunčič pri Chrudimu. Dovolim si, poslati, jaz, kakor moja cela rodbina, najlepši pozdrav in obenem najlepša hvala za vzorno postrežbo vsem gospodom in damam cenj. oskrbe Rdečega križa. Z vsem spoštovanjem bilježim Josip Radoch, kmetovalec. Prirčna hvala za postrežbo mojemu možu. Frančiška Radochova. — Iglava. Prirčne pozdrave in prijetne spomine pošilja Pospisil Anton. Živio! — Dunaj. Srčne pozdrave dovoli si poslati s potovanja Rudolf Hiecke, narednik. Prosim tudi, prijateljske pozdrave ostalim damam. Jožef Plachy, Vohrinek Ivan, Kalomsek Jožef. — Schluckenau. Spominjam se še velikokrat in prav rad na Ljubljano. Najlepše pozdrave iz domovine pošilja vdani Rudolf Hiecke. — Dunaj. Bolniki iz azila, kateri so z menoj potovali na Dunaj, si dovolijo, še enkrat najtopleje zahvaliti. S spoštovanjem Frank, korporal. — Dunaj. Podpisani si dovolim, gospodom zdravnikom in dragim sestram za ljubezniv sprejem izreči najtoplejšo zahvalo. Vaš vdani Luka Pleszczyński. — Gradec. Najdanejše pozdrave si dovoli poslati Vaš hvaležni pacient Henrik Hinterberger.

— **Iz Steyra na Gornjem Avstrijskem** smo sprejeli to-le zahvalo: Ranjeni slovenski vojniki se srčno zahvaljujejo vsem dobrotnikom, ki so jim poslali knjige in časopise v rezervno bolnico v Steyr. Sedaj imamo knjig in časopisov toliko, da jih dobi vsak slovenski vojak in da ima pri sebi 6 do 10 knjig ali časopisov. Mnogi izmed njih citajo ves dan in si knjige medsebojno zamenjujejo. Še enkrat izrekam s tem v imenu ranjenih slovenskih vojakov vsem dobrotnikom in darovateljem knjig in časopisov iskreno zahvalo in prosim, da bi to zahvalo dobrohotno objavili. — Steyr, dne 25. oktobra 1914. — Bedrich Prokoš, c. in kr. vojni kurat.

— **Konfekcija uniform in dobava krznarskega blaga** je razpisana za uradni okraj c. kr. ravnateljstva državni železnice v Trstu. Ponudbe do 26. novembra ob 12. polodne. Pogoji in drugi pripomočki se lahko vpogledajo pri c. kr. ravnateljstvu državne železnice, oddelku II., v Trstu, ki jih tudi pošlje proti plačilu poštne.

— **Avstrijski zrakoplovec nad francoskim brodovjem.** Črnovojniški stražmojster Josip Anigo iz Velikega Varadina je sporočil svojim sorodnikom, kako se je 4. oktobra iz Pulja odpeljal po zraku pregledat Jadransko morje. Vozil se je tričetrt ure in dospel nad Dubrovnik, kjer je videl v dveh linijah razpostavljeno francosko brodovje, obstoječe iz mnogih oklopnih, križark in torpedovk. Fotografiral je brodovje od različnih strani, a ko so ga Francozi zagledali, so ga začeli obstreljevati tako, da se je mogel dvigniti v višino 2000 metrov. Čim so Francozi zapazili, da plove nad njihovimi vojnimi ladjami, so hitro pobegnili. Bržčas so se bali bomb.

— **Vaclav Kotlař †.** V Pragi je umrl večerj češko-agrarni drž. poslanec Vaclav Kotlař v 44. letu svoje starosti. Vaclav Kotlař je že daljša bolehal. Bil je eden izmed najposobnejših čeških agrarnih poslancev ter poseben prijatelj Slovencev. Njegova žena, ki mu je pred par leti umrla, je bila Slovenka. Kotlař sam je prav dobro govoril slovensko in je imel pri nas mnogo prijateljev. Služboval je kot veterinarni nadzornik pri češki ces. namestniji v Pragi. V parlament je bil prvič izvoljen l. 1907 ter je slovel tam kot strokovnjak v raznih poljedelskih vprašanjih. Kot izvrsten govornik je opetovano nastopil tudi v narodnih vprašanjih. Odličnemu možu naj bo zemljica lahka!

— **Zakaj je ustavljen list »La Voce de Popolo« na Reki?** O tem poroča zagrebški »Obzor« to-le: Ogrska vlada je, kakor smo že poročali, ustavila stari avtonomaški list »La Voce de Popolo«, ki je izhajal že 26 let. Kot razlog, da je bil list ustavljen, navajajo to, da je »Voce« ponatiskovala članke iz italijanskih listov v kraljevini, kar je na Ogrskem prepovedano. V naredbi vlade, ki so jo dobili reški listi, se dovoljuje priobčevanje samo onih vesti, ki jih daje korespondenčni urad in brzojavni biro ministrskega predstava, odnosno onih vesti, ki jih prinašajo peštanski listi. Toda »La Voce« je vkljub tej prepovedi priobčevala vesti listov iz kraljevine Italije in za to jo vlada tudi ustavila. Na Reki izhaja še italijanski list »Il Popolo«, toda le-ta je brezbarven, nepolitičen in naklonjen vsaki vladi. Lastnik tega lista je tiskar Mohovich. Na Reki se

tiskajo še ti-le dnevniki: »Bilancia«, »Il Giornale«, (italijanska lista), »Riečki Novi List« (hrvatski), in dva madžarska dnevnika »A Tengerpart« in »Esti lap«.

— **Cena živil.** Na Dunaju je cena masti poskočila kar za osem kron, med tem ko je druga leta v tem času vedno padla za osem do deset kron. — Tudi krompir je postal jako drag.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. V času od 11. do 17. oktobra se je rodilo v Ljubljani 20 otrok, mrtvorojen je bil eden; umrlo je pa 25 oseb, med njimi 12 tujcev, in sicer za legarjem 2, en tujec, za kolero 1 (vojak), za jetiko 5, dva tujca. V zavodih je umrlo 15 oseb. Za tifuzom je zbolelo 9 oseb, med njimi 8 vojakov, za difterijo 2 tujca; za trahomom 1.

Gozdno oskrbovališče in skrivališče. Od zadnjega vloma na Visokem na Golovcu, ko je bila sama gospa Klasekova v restavraciji ponoči, ni dalo državni policiji miru, da je zasledovala in je pred par dnevi, po zaslugi gospoda Klaseke, izsledila neko skrivališče, kamor so nosili tatovi svoje pokradene stvari. Našli so lonce za kuhanje, svečo, krompir, koruzno moko z vrečo, razno perilo, otročje obleke, vse to v nekem jarku, jako strmo, nedostopno, v neki duplini. Na tleh je bila deska na deski, vse stvari pa, lepo složene. V bližini so dobili nekega dečka, ki je v družbi tatov stal na straži. Tega so takoj aretirali in vsa njegova izpovedanja so dokazala, da se nahaja v tej družbi znani, že 17 krat kaznovani Šolar. Da se dobi tega nevarnega ptika, je treba kakega sumljivega človeka takoj naznaniti orožništvu ali državni policiji in jima iti na roko. Spi po raznih šupah, kozolcih, in ima več privržencev, ki mu gredo na roke. Pokradel je že mnogo, med drugim tudi kolo in je s kolesom srečno ušel detektivu, ki je tudi s kolesom drvil za njim. Toda redarji je počila cevka in zločinec je utekel. Tudi dejansko napada ljudi, zato je v javnem interesu, da pride čim prej na roko pod ključ.

Tatvine. Včeraj se je zgodilo v raznih lokalih ljubljanskih polno tatvin. Občinstvo naj bo pozorno pred laško govorečimi ljudmi. — V kavarni »Leon« na Starem trgu je bilo snoči iz zaprte omare ukradenih 8 butilk in 3 steklenice šampanjca »Derby Sect«. Splošno sumijo, da so to tatvino izvršili neki tujci, ki so se snoči potepali po Starem trgu.

Jezdni konj se hode prodal potom javne dražbe v četrtek, dne 29. oktobra 1914 ob 10. dopoldne na Cesarja Jožefa trgu v Ljubljani. — Kupci se vabijo.

Izpred sodišča

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Starka na straži. Odkar se je vojna začela, se je vpeljala v Trbojah straža in sicer pri kapelici sredi vasi. Ponoči stražita 2, podnevi pa 1 moški. Vsaka hiša je dolžna po sporodu dati enega moškega, ali si pa preskrbeti namestnika. Dne 27. avgusta t. l. je zadela vrsta hišo kovačice 77 let stare vdove Marije Setina; ker je pa te sin v vojski, prevzela je po nasvetu sosedu sama stražo. V to svrhu je držala v roki železen drog takozvano »vahtarico«. To pa ni bilo po volji delavcu Jožefu Žumu, da bi ženska možka delo opravljala. Iztrgal ji je iz rok vahtarico in s krikom: »Kaj imate tukaj vahtar« jo udaril s tem orodjem na hrbtišče desne in na podlehtnice leve roke, ter ji prizadejal težke poškodbe. Žun ne taji dejanja in pravi, da je to v pijanosti toril. Obsojen je bil na 10 mesecev ječe.

Uboj. Pred pomožnim senatom se je moral zagovarjati Janez Trelec, dninar na Rakeku zaradi hudodelstva uboja. Obdolženec je popaval v Stržajevi gostilni, kjer se je nahajalo drugih gostov. Pogovarjali so se o izbruhu vojne med našo državo in Srbijo. V ta pogovor se je vtikal tudi Trelec, kar je imelo za posledico, da so ga iztirali iz gostilne. Čez nekaj časa je odprl Anton Milavc vrata in pogledal, ali se nahaja obdolženec še v veži. Ko ga je pa obdolženec zagledal, je takoj segel po nož. Stari Andrej Petrovič je dvignil stol in ga držeč pred seboj šel proti obdolžencu. V tem trenutku je Trelec prijel z levico za stol in ga odrinil od sebe z desnico pa sunil Petroviča z odprtim nožem v srce, tako da je starec po poteku nekaj minut vsled notranjega izkrvavljenja umrl. Obdolženec se izgovarja, da je ravnal v silobranu, kar zaslišane priče zanikajo. Sodišče ga je obsodilo na 3 in pol leta težke ječe.

Skraina napredništva. Živinski kupec Janez Koren iz Budan, je prenočil v Petricevem hlevu v Covicah pri Logatcu. Zjutraj je mož zapazil, da mu je nekdo notranji žep pri telovniku prerezal in mu izmaknil listino z vsebino 2400 K. Tatvine so bili osumljeni 4 moški, ki so ravno takrat s Korenom v tem hlevu nočili. Orožniki so pri osumljencih takoj uvedli strogo preiskavo, a niso našli ničesar. Skrajna lahkomišljenost je privedla Korena do te škode, da si pri tolikem denarju, ki ga je nosil pri sebi, ni privoščil za prenočišče sobe.

Dobro jo je skupil. Matevž Škof, 18 let stari delavec iz Zaklanca, je velik malopridnež. Služil je letošnjo pomlad za hlapca pri posestniku in trgovcu Francetu Kobalu Podsmreko. Majnika meseca tega leta je svojemu gospodarju iz kleti izmaknil svinjsko plečo in 10 litrov vina, ki sta ga hlapcem Janezom Jamnikom popila. To mu pa ni bilo zadosti, zakaj začetkom junija se je vtihotapil v gospodarjevo spalnico in tam iz zaklenjene omare vzel iz listnice 400 kron. Obdolženec je še nekaj časa služil, da bi sum tatvine odvrnil od sebe, ker pa takrat niso zasledili tatvine, je zapustil službo, šel na Vič, kjer je našel svojega prijatelja, drugoobdolženca, 18 let starega Antona Oblaka, delavca z Glinca. Le - temu je zaupal storjeno tatvino in mu priporočal, naj ga spremi v Trst. In res sta jo drugi dan potem, ko sta si razdelila plen, mahnila preko Trsta na Reko in v Zagreb, z ostanom ukradenega denarja sta se pa vrnila zopet v Trst. Tam sta obiskala bivšega Škofovega hlapca Antona Jamnika, 27 let starega kočijaža, ki je s svojo ljubimko, Marijo Tršar, 27 let staro zasebnico, stanoval v Via Rigutti. Škof in Oblak sta nekaj dni stanovala pri prej imenovanima, katerima sta o tatvini povedala, ter so vsi štirje živeli od tega plena. Ko je pa denar pošel, so sklenili, da naj Škof pri Kobalu izvrši drugo, a bolj izdatno tatvino in jim pridobi nova sredstva za nadaljnje potratno življenje. In res, dne 17. junija t. l. se je Škof zopet napotil v Podsmreko ter čakal na nekem griču ugodne prilike, da Kobalovi zapuste hišo. Med 1. in 2. uro se je pa vtihotapil v Kobalovo spalno sobo ter iz zaklenjenega predala vzel listino z vsebino 2950 K in jo s tem plenom odkuril nazaj v Trst, kjer so vsi štirje obdolženci s tem denarjem tako potratno živeli, da je bilo v kratkem času po njem. Medtem, ko obdolženec dejanje priznava, tajita Oblak in Jamnik, da bi ga bila nagovarjala k tatvini, temveč, da sta mu le rekla, da naj gre, če misli dobiti denar, priznava pa, da sta ga spremlila na kolodvor in da mu je dal Oblak za na pot 1 krono. Tudi Marija Tršar taji, da bi bila ona Škova nagovarjala k tatvini, a obdolženec je izpovedal, da je tudi ona vedela, za kaj gre in bila udeležena pri skupni prabi ukradenega denarja. — Sodišče je vse štiri obdolžence spoznalo krivim in obsodilo, in sicer, Matevža Škofa na tri leta, Antona Oblaka na poldrugo leto, Antona Jamnika na dve leti, vse tri v težko ječo, Marija Tršar pa je bila obsojena na 4 mesece ječe.

Razne stvari.

*** Borba med »suhimi« in »mokrimi«.** V Združenih državah ameriških se vodi ljuta borba med »suhimi« in »mokrimi«. »Mokri« so pristaši alkohola, »suhi« pa so nasprotniki alkoholnih pijač. Ta borba se je raztegnila že na volitve v občinske zastope. V mnogih občinah so zmagali »suhi« in so na to dali zapreti vse gostilne in točilnice alkoholnih pijač. Ker so vsled tega v raznih občinah znatno padli občinski dohodki, je občina znižala tudi stroške za policijo, češ, da je treba mnogo redarjev samo tam, kjer je mnogo pijancev. V Zapadni Virginiji se je z večino 90.000 glasov sklenilo, da se vobče ne smejo prodajati alkoholne pijače. Takoj tisti dan so bile zatvorene vse pivovarne, vse tvornice alkoholnih pijač in vse gostilne, ki so reprezentirale vrednost 3000 milijonov dolarjev ali 15.000 milijonov kron. Vsled tega si je moralo 25.000 oseb iskati nov poklic. Pitje alkohola je moralo tam imeti strašne posledice, ker bi se sicer država ne bila odločila k tako radikalnemu koraku.

*** Pet sinov junaka izpred Custozze.** Da Dunaju živi vdova nekega uradnika, Kristina Wastl, ki ima pet sinov, ki so se vsi posvetili vojaškemu stanu. Veselje do vojaškega stanu jim je vcepil oče, lani umrli mestni uradnik, Fran Wastl, ki se je na italijanskem bojišču boril tako junaško, da je bil odlikovan s srebrno hrabrostno medaljo I. reda. Oba starejša sina, Avgust in Fran, sta junaško se boreč, padla na severnem bojišču. Prvi je bil stotnik pri 2. domobranskem polku v Lincu in je na-

del pri Lvoju, drugi je bil nadporočnik pri 14. domobranskem polku v Brnu in bil poveljnik pionirskega oddelka. Padel je na čelu svojih pionirjev pri Zamošču. Njegova usoda je tem bolj tragična, ker se je bil pred izbruhom vojne s konjem ponesrečil in bi bil moral ostati v svoji garniziji tako dolgo, da okreva. Prosil pa je, da ga puste na čelu njegovih pionirjev v vojno. Tretji brat, Rudolf, je poročnik trdnjavske artilerije ter prideljen motornim baterijam v Belgiji in Franciji. Svoji materi je sporočil, da je bil odlikovan z Železnim križem, ki mu ga je pripel sam šef nemškega generalštaba, grof Moltke. Četrty brat, Emil, je strojni narednik na neki vojni ladji in najmlajši, 17letni Oton, absolviran realez, se je javil prostovoljno, ter se sedaj že vežba za vojno.

Brzojavna poročila.

Obrekovanje Romunov. Dunaj, 27. oktobra. (Kor. urad.) Iz vojnega tiskovnega stana poročajo uradno: Rusi razširjajo dobro plačana poročila o grozovitostih naših čet in oblasti v Bukovini, ki so jo naše čete večji del zopet zasedle, ter zlasti v Črnovicah. Baje so morali zlasti Romuni trpeti pod avstrijskim režimom. Izvršilo se je baje na sto in sto eksekucij. Dasiravno je tendenca teh debelih izmišljotin popolnoma prozorna, moram z vso odločnostjo izjaviti, da te in vse podobne ruske vesti ne obsegajo niti ene resnične besede. Načete čete, ki jih je prebivalstvo vedno lojalno Bukovine navdušeno pozdravilo, uživajo polno zaupanje. **Specijalno bodi naglašeno, da Romuni v Bukovini niso dali niti v enem slučaju povoda, da bi bile posegle naše čete ali oblasti vmes.** Pač pa občuti vse prebivalstvo razloček med avstrijsko in rusko upravo na način, ki očividno našemu nasprotniku ni všeč. Namestnik šefa generalnega štaba: pl. H ö f e r, gmj.

Olajšave na pristojbinah in davkih. Dunaj, 28. oktobra. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« priobčuje cesarsko naredbo z dne 25. oktobra, s katero se dovoljujejo gotove olajšave na pristojbinah in davkih bankam za vojni kredit.

Železni križ za bavarskega kralja. Monakovo, 27. oktobra. Nemški cesar je poslal bavarskemu kralju v znak posebnega priznanja za junaštva bavarskih čet red železnega križa I. in II. razreda.

Belgijsko poročilo o bojih pri Yseru.

London, 27. oktobra. (Kor. urad.) »Daily Mail« javlja iz Havra: Belgijski uradni komunikacije naglašajo, da je bil položaj v nedeljo zvečer boljše kakor prej, ko so morali Belgijski zapustiti svoje pozicije ob reki Yser in se makniti poltretjo miljo. Od tega časa so Belgijski, ojačeni z zavezniki, na raznih točkah ob reki že prišli v stik s sovražnikom. Izgube Belgijscev v 9 dneh, odkar se vrste boji na tem ozemlju, znašajo 10.000 mrtvih in ranjenih.

Vesti iz Belgije. Rotterdam, 28. oktobra. (Kor. u.) »Nieuwe Rotterdamse Courant« javlja iz Terneuzena: Izšla je prepoved, da se ne sme kolesariti iz Genta v smeri proti zapadu.

Včeraj so pripeljali v Lüttich 400 angleških mornarjev, ki so jih vjeli v bojih pri Nieuportu.

Parnik zadel na mino. Folkestone, 28. oktobra. (Kor. u.) Reuterjev biro javlja: Parnik »Queen«, ki je imel na krovu 2500 oseb, je dospel semkaj. So to moški, ženske in otroci, večinoma kmetje iz okoliš Calaisa, ki so se odpeljali na parniku »Admiral Gautaume« iz Calaisa v Havre. V bližini Bouillona je »Admiral Gautaume« zadel ob mino. Med paniko, ki je nastala na parniku, in pri prevozu potnikov na krov parnika »Queen«, je utonilo 30 oseb.

Dvakrat ukradeni podmorski čoln.

Berolin, 27. oktobra. Ruski podmorski čoln 43., ki je bil ukraden iz Spezije in je ležal v Ajacciju, je bil zopet ukraden. Francoske mornariške oblasti podmorske čolna niso hotele izročiti tovarni Fiat, vsled tega ga je odpeljal neki podravnatelj te tovarne in ga pripeljal zopet nazaj v Spezijo.

Srbska skupščina.

Iz Sofije poročajo, da bo srbska skupščina v kratkem sklicana, da se posvetuje o zunanjem položaju.

Izpovedbe v srbskem zunanjem ministertvu.

Iz Budimpešte poročajo, da je srbski kralj poveril zastopstvo Pašića kot zunanjega ministra bivšemu srbskemu poslaniku na Dunaju Jovo Jovanoviću. Ali bo Jovanović ostal definitivno zunanjim ministrom, zakaj je moral Pašić odložiti to mesto, poročilo ne pove.

Volitve v švicarski parlament.

Curich, 26. oktobra. Po vsej Švici so se vršile včeraj volitve v narodni svet, v nekateri kantonih tudi v stanovski svet. Izveštine so se volitve izvršile brez strankarskih bojov. Strankarska sestava parlamenta ne bo bistveno izpremenjena. Svobodno-miselno-demokratska stranka ima slej kot prej veliko večino. Ob enem z volitvami je izvršil narod revizijo zvezne ustave, ki dovoljuje uvedbo upravnih sodišč.

Komponist Heuberger t.

Dunaj, 27. oktobra. (Kor. urad.) Znani nemški komponist Rihard Heuberger je umrl.

Brata Buxton ozdravela.

Bukarešta, 27. oktobra. (Kor. urad.) Brata Buxton sta ozdravela in odpotujeta prihodnje dni v Anglijo.

Potres v Italiji.

Rim, 27. oktobra. (Kor. urad.) Brzojavke iz Florence, Pistoje, Livorne, Pise, Luce in Masse javljajo, da je bilo čutili ob 10. uri 20 minut potres, ki pa ni napravil nobene škode. Le v Massi in Lucci so se pojavile male poškodbe. Potres so čutili tudi na Elbi, v Bologni, Benetkah, Turinu, Genui, Milanu in Jakinu.

Lucca, 27. oktobra. (Kor. urad.) V Uzzanu se je vsled potresa podrl zvonik. V Pietra Santa se je podrla cerkev, v kateri je bil nastanjen oddelek infanterije. Trije vojaki so ranjeni.

Kolera.

Dunaj, 28. oktobra. (Kor. urad.) Sanitetni departma ministrstva notranjih del javlja: Dne 27. oktobra so bili bakteriološko dognani 3 slučajji azijske kolere na Dunaju, 4 v Schönkirchenu, 2 v Kremsu na Donavi in 29 slučajev v drugih pokrajinah. V Schönkirchenu so na kolero oboleli ogrski poljedelski delavci, drugod pa osebe, ki so dospele s severnega bojišča. V Galiciji se je po poročilu z dne 27. oktobra prigodilo 5 slučajev.

Darila.

Izmed darov v naturalijah, katera je sprejelo nabiralništvo darov v naturalijah c. kr. deželne vlade v Ljubljani do 17. oktobra t. l. za naše vojake v vojni, se je oddalo domačim krdelom: 1081 srajc, 756 spodnjih hlač, 54 volnenih jopičev, 1983 parov volnenih nogavic, 756 snežnih oglavnic, 181 parov golenc, 1899 parov zaplestnikov, 45 šalov, 395 opasnic, 405 parov zimskih rokavic, 635 parov rokavic brez prstov, 15 spodnjih jopičev, 200 parov dokolenic, 430 parov krp za noge. Pri tej priliki je c. in kr. poveljstvo dopolnilnega bataljona domačega pešpolka št. 17 tukajšnjemu c. kr. deželnemu predsedništvu sledeče pismo pisalo: »C. in kr. poveljstvo dopolnitvenega bataljona si usoja v imenu obdarovanega mostva pešpolka št. 17 izreči najsrčnejšo zahvalo za velikodušen dar v zimskem perilu in branilih proti mrazu. Ob enem se prosi, da se sporoči darujočemu občinstvu za njegov velepatrojičen trud najtoplejša zahvala častnikov in mostva. O velenitem podpiranju se bode javilo polkovnemu poveljstvu.«

Metnitz, stotnik m. p.

Nabiralništvo darov v naturalijah pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani, Simon Gregorčičeva ulica št. 20, v pritličju na desno prosi slej kakor prej nadaljnjih daril.

Upravištvu naših listov je poslal: Za Rdeči križ: Josip Ažman, nadučitelj v Breznici, 6 K 20 v (5 K 20 v je darovalo omizje v gostilni Š. Mežeka v Zirovnici, 1 K pa Jožef Dobrajc).

Srčna hvala!

Današnji list ohseza 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Pri epidemijah in vseh
infekcijskih boleznih
Mattoni
Giesshüble
slatina.

Bolni na pljnih
Sanatorij
Aflenz
Holzner (830) - Stajersko, Prospekti

Zlata svetinja
Berlin, Pariz, Rim itd.
Najboljše kozm.
Čistilo za
zobe
Seydlin
Izdaje
O. Seydl
Stritarjeva ulica 7.
Dobrota
na
povod

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomouc. Kemično-tehnična preiskava je izpricala, da je »Seydlin« prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkuže.

Meteorološko poročilo.

Vilina ud morjem 300-2 Srednji zračni tlak 730 mm

okt.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
27.	2. pop.	731.9	10.1	sl. jug	oblačno jasno
"	9. zv.	731.9	6.1	sl. szah.	
28.	7. zv.	731.9	8.4	sl. jvzh.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 6.0°, norm. 8.3° Padavina v 24 urah mm 0.0.

Zahvala.
Ob bridki izgubi naše ljubljene gospe tete
Antonije Kovak roj. Kalan
izrekamo vsem in vsakomur najtoplejšo zahvalo, ki so prišli spremit drago rajnko k večnemu počitku.
Ljubljana, 27. oktobra 1914.
Žalujoti ostali.

Išče so 3638

stanovanje

z 2 ali 3 sobami (z najemnino 600-700 kron) za takoj. Ponude pod »Takoj« na upravištvu »Slovenskega Naroda«.

Proda se valed selitve 1 velika

blagajna

(1.65, 0.95, 0.70), nov pisalni stroj, pisalne mize. Stari trg št. 30./I. 3585

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Stanovanje

se odda obstoječe iz 3 velikih sob, s kuhinjo in zaprtim hodnikom v Stritarjevi ulici št. 7. I. nadstropje z razgledom na Ribjo ulico za takoj. Povprašati je istotam v II. nadstropju. 3629

Lepo, zračno

stanovanje

v I. nadstropju, tri sobe s parketi, s predsobo, kuhinjo, kletjo, drvarnico, obsežen vrt z uto, se odda takoj na Oestl na južno železnico št. 32. 2630

Ženitna ponudba.

Uradnik se želi poročiti s gospodično, velike močne postave, 20 do 24 let staro.

Dopisi, ako megoče s sliko, pod »Zvezda/3614« na upravn. »Slov. Naroda.« 3614

B. Götzl

Krasne novosti jesenskih in zimskih oblač, površnikov domačega izdelava. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga.

Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,

Mestni trg št. 19.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Med zlatorumen, trčan, zajamčeno čist, v dežicah s 4 1/2 kg vsebine, razpošilja po K 8:50
Cobelarstvo Ilirska Bistrica.

Stanovanje

z dveh sob, kopalnico in prituklinami je oddati s 1. novembrom. Naslov pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Odda se za 1. novembra 1914 v najem gostilna in mesarija

skupno ali posebej. 3583
Več se izve v gostilniški zadrugi Marije Terezije c. 16, Ljubljana.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10.

Specijalna trgovina pletenin in trikotaže.

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, telovniki, triko jopice, srajce in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake. — Tetra perilo. — Spalne vreče.

Plašči in predpasniki za strežnice Rdečega križa. Volna za pletenje.

Popravila se sprejemajo.

Modni salon

Stuchly-Maschke

Zidovska ulica št. 3 Dvorski trg 1.

priporoča svojo veliko zalogo okusnih najnovejših damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vse v modistovski obrt spadajoče stvari po najnižji ceni.

Zaluzni klobuki vedno v zalogi.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

nezanja si. p. n. občinstva, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo pod Trančo šte. 2.

poleg Cevljarskega mostu.

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Jabolčnik

disto in snažno pretočen, prav sladek, zajamčeno naraven, najboljša vrsta, prešan iz pobrih sladkih jabolč (mošanci) razpošilja čisto povzetju liter po 20 vinarjev od 100 litrov naprej 3586

Juri Jos. Stelzer, trgovina z moštom Wetzelsdorf pri Gradcu.

Več lepih in suhih

drva

ima na prodaj 3604

Anton Keržič
Rakitna pri Borovnici.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KURJACNE BOLEZNI.
LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PRIPRAVIL DR. FR. DERGANČ

Sidro-Thymol-mazilo

za lahke dohodke (rane), neozdravljene rane in opekline. Doza K - 50.

Sidro-Liniment. Capsici compo.

Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller

Belotina olajšuje mazilo za prehlajenje, reumatizem, trganje po udih, itd.

Steklenica K - 50. 143. 2.-

Sidro-Albuminat-železna-tinktura

Za malokrvnost in bledico.

Steklenica K 140.

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno v

Dr. Richter-Jevl apoteki „pri zlatem levu“, Praga I,

Elizabetin-strasse 5.

Župnik Anton Nicolich

pri Sv. Luciji poleg Labina

je bil po uporabi

tinkture

za želodec

lekarnarja Piccolija

v Ljubljani, Dunajska cesta

rešen želodčne bolezni, na

kateri je trpel skozi 9 let.

Steklenica 20 vin.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljša priznana

Tannin-chinin tinktura

za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodilom 1 krone.

Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubl. mostu. 10

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolnišniških blagajin župne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Brezposelni tapetnik

dobi delo.

Kje, pove upravništvo »Slov. Naroda«.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kile, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potreščine itd.

C. kr. avstrijske državne železnice.

VOZNI RED

Izveček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnjega ravnateljstva s podaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez pristojnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacije od c. i. kr. poveljstva vojne luke v Pulju.

ODHOD iz Ljubljane glavnih kolodvor, samo osebnih vlaki:

6:00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8:05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Bujbjarci.

11:30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12:52 dopoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Bujbjarci.

6:30 zvečer v Kranj, Tržič, Jesenice, Celovec čez Salzburg na Dunaj.

6:35 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Bujbjarci.

PRIBOD v Ljubljano glavnih kolodvor, osebnih vlaki:

7:35 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržič).

8:56 dopoldne iz Novega mesta, Trebnje (St. Janž), Grosuplje (Kočevje).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Izobraženo gospodično

špecijske stroke, se takoj sprejme.

Ponudbe pod „špecijska“ na upravn. »Slov. Naroda«.

3625

Dva elegantna 3606

stanovanja

V 1. nadstropju na Slovenskem trgu št. 2. je oddati za februarjev rok 1915 večje stanovanje, obstoječe iz 4 velikih sob z razgledom na park, s kopalnico in obsežno prituklino. V stanovanju je elektr. napeljava; in

manjše stanovanje, obstoječe iz 4 sob ter kopalnice. Razgled na park iz vseh 4 sob. Električna napeljava in obsežna prituklino. Stanovanje se odda za februarjev rok 1915 eventuelno že 15. novembra 1914. Povprašati je v pisarni dr. V. KRISPER in dr. FR. TOMINŠEK, Slovenski trg št. 2.

Ogledovanje dnevno od 11-12. dopoldne, od 4-5. popoldne, izjemši nedelje.

Ljubljansko (prej angleško) skladišče oblek priporoča svojo bogato zalogo razne

kožuhovine

za dame in gospode v najnovejših krojih po priznani najnižjih cenah. 3610

Ogromna zaloga najnovejše konfekcije za dame, deklice, gospode, dečke in otroke.

G. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalka v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

Živahna zveza z Ameriko.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (rente, zastavna pisma, dolnice, srečke itd.) — Valute in devize. — Promese k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice ter na žiro in tekoči račun.

Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga.

Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskomptira: menice, devize in fakture. — Zavarevanje vredn. papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk brezplačno. — Rembours-kredit. — Borzna naročila. — Inkaso.

Zahtevajte vzorce!
Oglejte izložbe!

Različni ostanki,
nenavadno ceno.

J. GROBELNIK.

3474

== Največja zaloga blaga iz volne, svile, baržuna, pliša, barhenta. ==
Blago za površne jopice v vseh barvah. Velika izbira preprog, zaves in odej.

ZIMSKE NOVOSTI.

SUKNO:

najboljši nakupni vir za moške obleke
in površne suknje.

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfinišne izvršitve in priporoča svojo zalogo

storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera pripisan čevlji. 128

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje

Prevzema kompletne oprave za

portalna,

stavbena,

pohištvena,

mizaraka

dela.

hotelo,

kavarne,

vile, gostilne,

privatna

stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincah in se jamči za solidno delo.

Proračune se določijo na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

Vsak petek

6106

sveže morske ribe

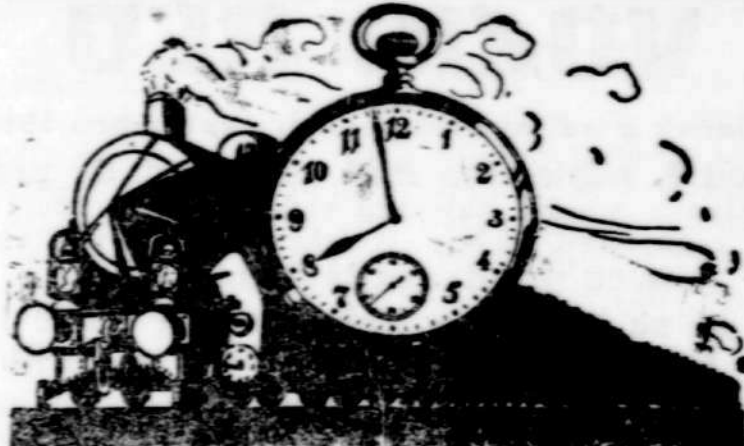
Velika zaloga močno asortiranih klobas za narezke, praške in graške gnjati; cistercijsko čajno maslo. Vse to se dobiva vsak dan sveže pri

J. BUZZOLINI

delikatesna trgovina

v Lingarjevi ulici.

Vojni čas!



Ugodna prilika!

Vsled obile zaloge ur, zlatnine, srebrnine in lepih briljantov, nudim cenj. odjemalcem sedaj še blago po starih cenah, zato naj nihče ne zamudi ugodne prilike in naj si nabavi potrebno. 2000 budilk ur K 4— in 5— dokler še stara zaloga.

Krasna namizna oprava po znižanih cenah. — Kupuje staro srebro in zlato. V vojnem času je neobhodno potrebna fina, zanesljivo idoca ura ali žepna budilka, kakršno dobite samo pri stari res domači tvrdki

F. ČUDEN

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 1.

Kdor nima časa v Ljubljano priti, naj naroči cenik, ki se pošlje zastoj in pošt. prosto.

Klobuke cilindre in čepice
v najnovjših fazonah in v veliki izbiri
priporoča
IVAN SOKLIČ.

Velika zaloga najmodernejših slaničev.

130

130. Pristni Panama-slanički od 9 K do 50 K.

Slamorenice za pogon z roko ali s silo, vratila, mlino za moko, stiskalnice za sadje in grozdje, motorje, reporenice, patentovane brzoparilne kotle različnih sistemov, sušilnice za sadje, kotle za žganje dobrega domačega izdelka, sejalne stroje ter vsakovrstne druge poljedelske stroje slovitihi tovarni, zajamčeno brezhibnih, po znano

najnižjih cenah priporoča

edina domača razpošiljalnica poljedelskih strojev

FR. STUPICA v Ljubljani,
Marije Terezije cesta št. 1.

Velika zaloga izvrstnih pečij od najenostavnejše do najfinejše izpeljave ter razne železnine, orodja, strojev za industrijo, stavbnega materiala i. dr.

Cene najnižje!

Postrežba poštena in točna.
Ceniki interesentom brezplačno na razpolago.



Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8,000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondi okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **4 1/2 0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 0** vseh vrst po dnevnem kurzu.

Najnižje cene.

Najnižje cene.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani.

Prešernova ulica št. 44.

Prireja pogrebe v Ljubljani in na deželi od najpreprostejše do najelegantnejše vrste, v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo

vseh potrebščin za mrliča,

kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Zahteva naj vsakdo o potrebi cenik in se bode prepričal, da so cene znatno nižje kakor drugod! Ceniki so franko in zastoj na razpolago. Posebno se tudi priporoča onim soročnikom na deželi, ki imajo svoje v deželni bolnici. Te pogrebe oskrbuje po izredno nizkih cenah.

Za sinčaj potrebo se vnaprej priporoča

JOSIP TURK.

